

TÜRKİYE'DE YABANCI VE KAMU SERMAYELİ KATILIM BANKALARININ FİNANSAL PERFORMANSININ LOPCOW TEMELLİ OCRA YÖNTEMİYLE ANALİZİHaşim Bağcı^a

Aksaray Üniversitesi, Türkiye

Muhammed Hadin Öner^b

Aksaray Üniversitesi, Türkiye

MAKALE BİLGİSİ**Makale Geçmişi:**

Başvuru: 5 Ocak 2025

Kabul: 23 Mart 2025

Makale Türü:

Araştırma Makalesi

JEL Sınıflandırma:

G11

G21

G23

Anahtar Kelimeler:İslami Finans,
Katılım Bankacılığı,
Finansal Performans,
LOPCOW ve OCRA
Yöntemleri**ÖZ**

Türkiye'de finansal sistemin en büyük payını bankacılık sektörü oluşturmaktadır. Özellikle, faizsiz finansal işlemler gerçekleştirmek isteyen geniş bir kitlenin varlığı, katılım bankalarının bankacılık sektörü içerisindeki payını sürekli olarak artırmakta ve bu alanda önemli bir büyüme potansiyeli oluşturmaktadır. Bu çalışma, Türkiye'de faaliyet gösteren altı katılım bankasının finansal performans sıralamasını belirlemek amacıyla literatürde yeni bir ağırlık belirleme yöntemi olan LOPCOW ile sıralama amacıyla kullanılan OCRA yöntemlerini bir arada uygulamaktadır. Analizler 2005-2023 yıllarını kapsayacak şekilde gerçekleştirilmiş olup, değerlendirme sürecinde sekiz farklı finansal gösterge kullanılmıştır. İlk olarak, belirlenen kriterler LOPCOW yöntemiyle ağırlıklandırılmış, ardından OCRA yöntemi ile katılım bankalarının finansal performans sıralamaları elde edilmiştir. Tüm yıllar bazında yapılan LOPCOW analizlerinden elde edilen bulgular, her yıl önem verilen finansal göstergelerin değişiklik gösterdiğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte OCRA yöntemi sonuçları, özellikle son yıllarda kamu iştiraklerinin katılım bankacılığı sektörüne güçlü bir finansal performansla giriş yaptığını göstermektedir.

<https://doi.org.tr/10.54863/jief.1613803>

^a **Sorumlu Yazar:** Doç. Dr., Aksaray Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, E-posta: hasimbagci@aksaray.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-5828-2050>.

^b Doç. Dr., Aksaray Üniversitesi, Ortaköy Meslek Yüksek Okulu, E-posta: hadinoner@gmail.com, <https://orcid.org/000-0001-7746-8865>.

Kaynak göster: Bağcı, H., ve Öner, M. H. (2025). Türkiye'de Yabancı ve Kamu Sermayeli Katılım Bankalarının Finansal Performansının LOPCOW Temelli OCRA Yöntemiyle Analizi. *İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi*, 11(1), 146-187, <https://doi.org.tr/10.54863/jief.1613803>.

ANALYSIS OF FINANCIAL PERFORMANCE OF FOREIGN AND PUBLIC CAPITAL PARTICIPATION BANKS IN TÜRKİYE WITH LOPCOW BASED OCRA METHODHaşim Bağcı^a

Aksaray University, Türkiye

Muhammed Hadin Öner^b

Aksaray University, Türkiye

ARTICLE INFO**Article History:**

Received: 5 Jan 2025

Accepted: 23 March 2025

Article Type:

Research Article

JEL Classification:

G11

G21

G23

Keywords:Islamic Finance,
Participation Banking,
Financial Performance,
LOPCOW and OCRA
Methods**ABSTRACT**

The banking sector constitutes the largest share of the financial system in Turkey. In particular, the existence of a large audience that wants to carry out interest-free financial transactions is continuously increasing the share of participation banks in the banking sector and creating a significant growth potential in this area. This study applies LOPCOW, a new weighting method in the literature, and OCRA methods used for ranking purposes in order to determine the financial performance ranking of six participation banks operating in Turkey. The analyses were conducted for the years 2005-2023 and eight different financial indicators were used in the evaluation process. First, the determined criteria were weighted with the LOPCOW method, then the financial performance rankings of the participation banks were obtained with the OCRA method. The findings obtained from the LOPCOW analyses conducted on a yearly basis have revealed that the financial indicators given importance each year have changed. However, the OCRA method results show that public subsidiaries have entered the participation banking sector with a strong financial performance, especially in recent years.

<https://doi.org/10.54863/jief.1613803>

^a **Corresponding Author:** Assoc. Prof. Dr., Aksaray University, Faculty of Health Sciences, Department of Health Administration, E-mail: hasimbagci@aksaray.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-5828-2050>.

^b Assoc. Prof. Dr., Aksaray University, Ortakoy Vocational School, E-mail: hadinoner@gmail.com, <https://orcid.org/000-0001-7746-8865>.

To cite this article: Bağcı, H., and Öner, M. H. (2025). Analysis of Financial Performance of Foreign and Public Capital Participation Banks in Türkiye With LOPCOW Based OCRA Method. *Journal of Islamic Economics and Finance*, 11(1), 146-187, <https://doi.org/10.54863/jief.1613803>.

GİRİŞ

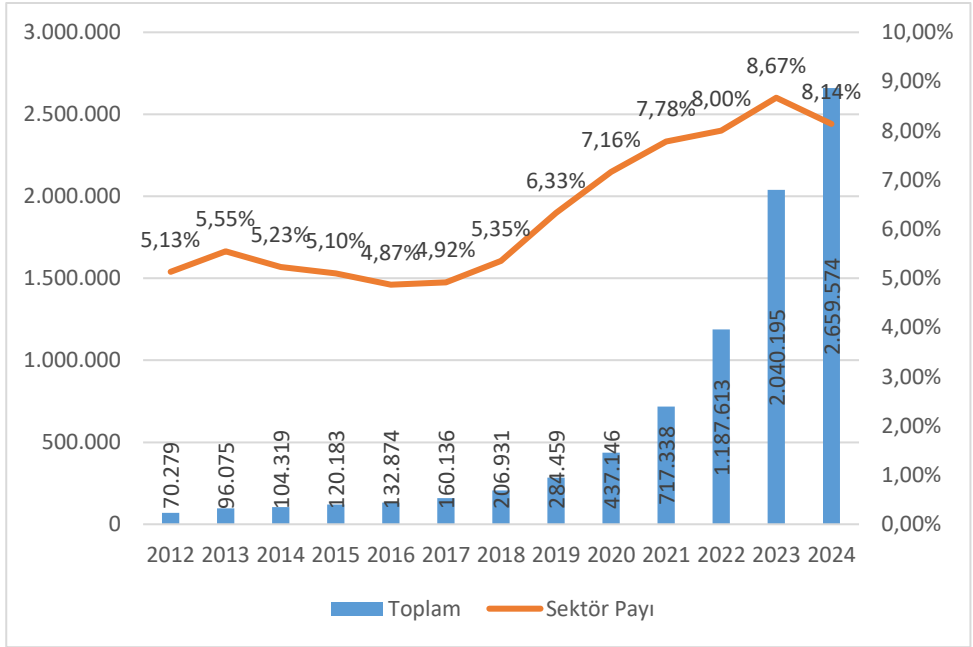
Katılım bankaları, Müslümanların finansal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan ve konvansiyonel bankacılıktan farklı prensipler ve işleyiş mekanizmalarıyla faaliyet gösteren kurumlardır. Türkiye’de 1985 yılında Albaraka Türk’ün kurulmasıyla başlayan bu süreç, günümüzde 35 yılı aşkın deneyim ve ikisi dijital olmak üzere toplam dokuz aktif katılım bankası ile büyümeye devam etmektedir. Bu süre zarfında, katılım bankalarının finansal performansları farklı yöntemler ve dönemlerle araştırmacılar ve uygulayıcılar tarafından incelenmiştir. Katılım bankacılığı, yıllar içinde bankacılık sektörü içindeki payını sürekli artırmaktadır.

Katılım bankacılığının gelişimi, Türkiye’de önemli aşamalardan geçerek günümüzdeki yapısına ulaşmıştır. Katılım bankacılığının kurumsal çerçevesinin oluşumunda, 2001 yılında Türkiye Katılım Bankaları Birliği’nin (TKBB) kurulması önemli bir adım olmuştur. TKBB, sektördeki katılım bankalarının ortak çıkarlarını korumayı, sektörün gelişimini desteklemeyi ve finansal sistemde etkin bir iş birliği ortamı oluşturmayı amaçlamaktadır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun (BDDK) gözetiminde faaliyet gösteren TKBB, katılım bankacılığının temel ilkeleri doğrultusunda sektörel standartların ve rehberlerin oluşturulmasında aktif rol üstlenmektedir. TKBB’nin kurulması; sektördeki şeffaflık, güvenilirlik ve sürdürülebilirliğin artırılmasında kritik bir dönüm noktası olmuştur (TKBB, 2023). TKBB’ye üye olan katılım bankaları, sermaye yapıları bakımından özel, yabancı ve kamu sermayeli olarak üç grupta sınıflandırılmaktadır. Albaraka Türk, Kuveyt Türk ve Türkiye Finans bankaları yabancı ortağın payının yüksek olduğu yabancı sermayeli katılım bankalarıdır. Dünya Katılım, Hayat Finans ve TOM Katılım ise özel sermayeli katılım bankaları olarak kurulan ve katılım bankacılığı sektöründe 2023 ve 2024 yılında aktif olan yeni bankalardır. Hayat Finans ve TOM Katılım, dijital olarak hizmet veren katılım bankalarıdır. Kamu sermayeli katılım bankaları ise Ziraat Katılım, Vakıf Katılım ve Emlak Katılım bankalarıdır (TKBB, 2023; TKBB, 2025a).

Türkiye’de katılım bankacılığı sektörü, 1985’teki başlangıcından bu yana hızlı bir büyüme kaydetmiş, özellikle 2010’lu yıllardan itibaren sektörün bankacılık sektörü içindeki payı düzenli olarak artmıştır. TKBB’nin 2024 ekim ayı verilerine göre katılım bankalarının toplam aktiflerinin bankacılık

sektörü içerisindeki payının %8,15 olduğu görülmüştür. Ayrıca toplam toplanan fonların payı %9,36 ve kullandırılan fonların payı %7,31 olarak gerçekleşmiştir. Son yıllarda Türkiye’deki katılım bankacılığının sektör içindeki genel payının %8 ile %10 arasında değiştiği söylenebilir (TKBB, 2025b). Türkiye’de katılım bankacılığı sektörünün 2012-2024 yılları arasındaki aktif gelişimi Şekil 1’de verilmiştir.

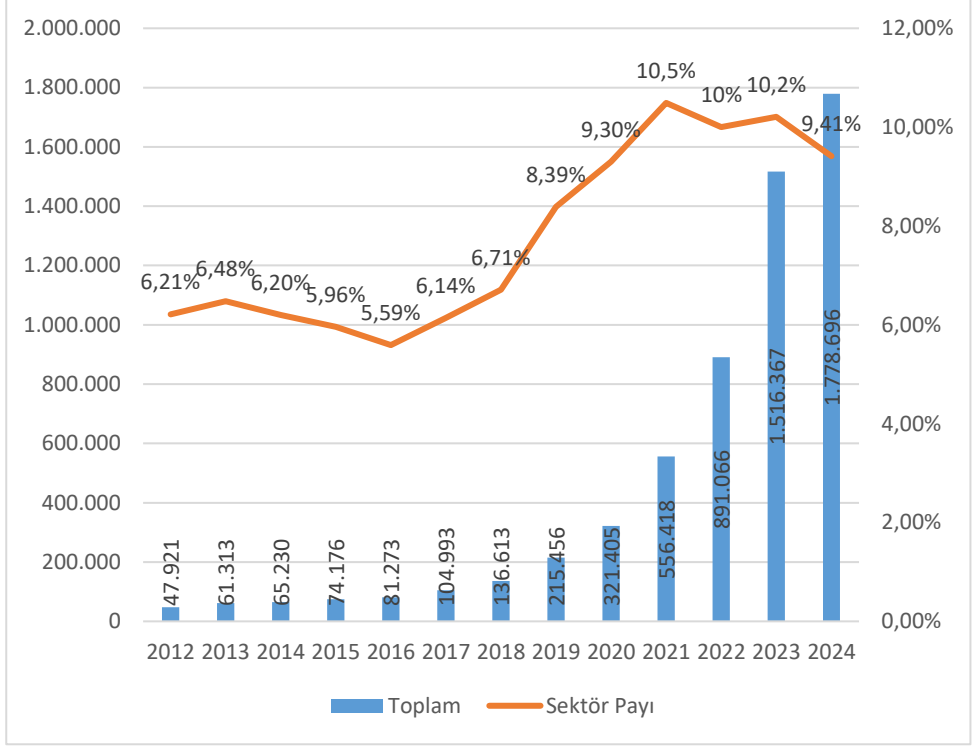
Şekil 1: Aktif Gelişimi

Kaynak: TKBB, 2025b

Şekil 1’e göre; katılım bankacılığı sektörünün aktif gelişimi 2012’de 70.279 iken, 2024’te 2.659.574’e yükselmiştir. Bu rakamın sektördeki payı ise 2012’de %5,13 iken, 2024’te %8,14’e ulaşarak gelişim göstermiştir. Türkiye’deki katılım bankacılığı sektörünün topladıkları fonların gelişimi ise Şekil 2’de gösterilmiştir.

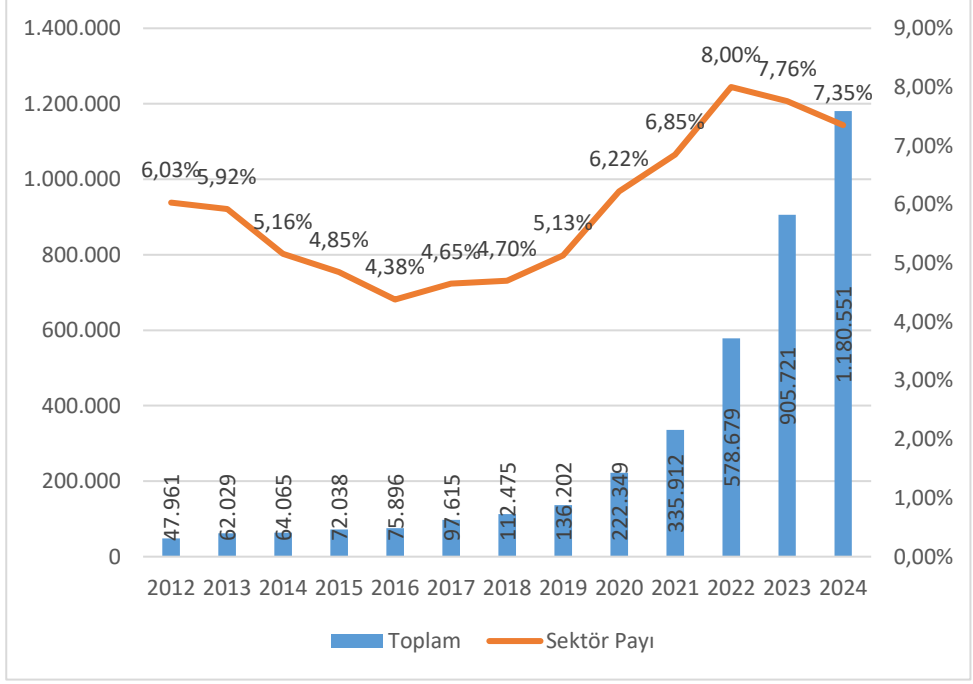
Şekil 2: Toplanan Fonların Gelişimi

Kaynak: TKBB, 2025b

Şekil 2’de katılım bankacılığı sektörünün 2012-2024 yılları arası topladıkları fonlar görülmektedir. 2012’de toplanan fonlar 47.921 iken, 2024 yılında ise 1.778.696’dır. Bu verilerin sektördeki payı 2012’de %6,21 iken, 2024’de %9,41’e ulaşmıştır. Türkiye’deki katılım bankacılığı sektöründe kullandırılan fonların gelişimi ise Şekil 3’te gösterilmiştir.

Şekil 3: Kullandırılan Fonların Gelişimi

Kaynak: TKBB, 2025b

Şekil 3'te katılım bankacılığı sektörünün 2012-2024 yılları arası kullandırdıkları fonlar görülmektedir. 2012'de kullandırılan fon miktarı 47.961 iken, 2024 yılında ise 1.180.551'dir. Sektördeki payı ise 2012'de %6,03'ten 2024 yılında %7,35'e yükselmiştir.

Şekil 1, 2 ve 3'te; katılım bankacılığı sektörünün aktif gelişimi, topladıkları ve kullandırdıkları fonlardaki gelişim görülmektedir. Dolayısıyla katılım bankalarının yıllar içinde gösterdiği gelişim ve banka sayılarındaki artış, tasarruflarını bu bankalarda değerlendirmek isteyen bireyler için bankaların performansının analiz edilmesini gerekli kılmaktadır. Bu çalışma, temel motivasyonunu söz konusu gereklilikten almaktadır. Çalışmanın bir diğer amacı ise; birden fazla göstergeye göre en uygun sonucu tespit eden, literatüre henüz çok yakın bir zamanda tanıtılan LOPCOW yöntemiyle katılım bankalarının finansal performans kriterlerinin ağırlıklarını hesaplamak ve bu hesaplamayla birlikte OCRA yöntemiyle katılım

bankalarının finansal performans sıralamasını saptamaktır. Mevcut çalışmanın özgünlüğü ve literatüre katkılarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

- ✓ LOPCOW yönteminin literatürde henüz yeni bir yöntem olması,
- ✓ Katılım bankalarının finansal performansına yönelik LOPCOW ve OCRA yönteminin literatürde sınırlı sayıda çalışmada kullanılması,
- ✓ Katılım bankaları ile ilgili literatürde çok kriterli karar verme (ÇKKV) yöntemlerinden LOPCOW ve OCRA'nın hibrit bir şekilde kullanıldığı bir çalışmaya rastlanılmaması,
- ✓ Katılım bankalarının finansal performansını uzun dönem aralığında ele alan bir çalışmanın ve değerlendirmenin yapılmaması.

Çalışmanın içeriğinde; giriş bölümünün ardından literatür özeti sunulmuş, ilgili alandaki mevcut çalışmalar ve araştırma boşlukları detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Ardından araştırmanın metodolojisi, uygulama süreci ve elde edilen bulgular ayrıntılı olarak incelenmiştir. Son bölüm ise çalışmanın genel bir değerlendirmesini içeren sonuç kısmından oluşmakta ve elde edilen bulguların katkıları ile gelecekteki araştırmalara yönelik öneriler sunulmaktadır.

LİTERATÜR TARAMASI

Literatürde, Türkiye'deki katılım bankalarının finansal performansına yönelik çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalar üç ana başlık altında incelenmiştir. İlk bölümde, katılım bankalarının finansal performansına odaklanan çalışmalar ele alınmıştır. İkinci bölümde, LOPCOW yöntemi kullanılarak yapılan araştırmalara yer verilmiştir. Son bölümde ise OCRA yöntemini temel alan çalışmalar dikkate alınmıştır.

İlk olarak Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) yöntemleri ile katılım bankalarının finansal performansını inceleyen çalışmalar Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Katılım Bankalarında Finansal Performans Analizi

Yazar	Yöntem	Açıklama
Asker (2024)	MEREC & CRADIS	5 katılım bankasının 2018-2022 yıllarına ait finansal performansını ele almıştır.
Gülcemal ve İzci (2023)	LOPCOW-MOOSRA	Katılım bankalarının 2021 Ocak-2022 Ekim dönemine ait finansal performans kriterlerinin önem ağırlığını ele almışlardır.
Şekkeli ve Güçlü (2023)	ENTROPI & GIA	Türkiye’deki 5 katılım bankasının 2019-2021 yıllarına ait finansal performansını değerlendirmişlerdir.
Öner (2022a)	TOPSIS	Covid-19’un katılım bankalarının finansal performansı üzerindeki etkisini araştırmıştır.
Öner (2022b)	CRITIC & MAIRCA	Critic ve Mairca yöntemi ile Türkiye’deki katılım bankalarının 2019-2021 dönemine ait finansal performansını değerlendirmiştir.
Bayram (2021)	CRITIC & EDAS	2010-2019 yıllarına ait verileri ele alarak Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankalarının finansal performansını araştırmıştır.
Bektaş (2021)	ENTROPI & MAIRCA	Entropi ve Mairca yöntemi ile Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankalarının 2018-2019 yılları için finansal performansını araştırmıştır.
Çilek ve Karavardar (2020)	MULTI-MOORA	Multi-Moora yöntemi ile 2016-2018 yılları arasında 5 katılım bankasının finansal performansını incelemişlerdir.

Gezen (2019)	ENTROPI & WASPAS	2010-2017 yılları arasında katılım bankalarının finansal performansını araştırmışlardır.
Alsu vd., (2018)	TOPSIS	Katılım bankalarının 2009-2015 yılları arasında finansal performansını araştırmışlardır.
Esmer ve Bağcı (2016)	TOPSIS	2005-2014 yılları arasında Türkiye'deki katılım bankalarının finansal performansını incelemişlerdir.

Tablo 2: LOPCOW Yöntemini Kullanan Çalışmalar

Yazar	Yöntem	Açıklama
Ulutaş vd., (2024)	LOPCOW-PSI-MACONT	Otomotiv üretim firmaları için lojistik hizmeti sağlayan firmaları değerlendirmişlerdir.
Dhruva vd., (2024)	LOPCOW-COCOSO	Sağlık sektörü için uygun tedarikçileri incelemişlerdir.
Aydoğdu Bağcı (2024)	LOPCOW	Devlet İç Borçlanma Senetleri göstergelerinin etkinliğini araştırmıştır.
Güler (2024)	BWM & LOPCOW	Türkiye’de satılan elektrikli araçları incelemiştir.
Görçün vd., (2024)	LOPCOW-MARCOS	Gıda lojistiğinde sürdürülebilir soğutmalı karayolu taşıtlarını değerlendirmişlerdir.
Özekenci (2024)	LOPCOW-CRITIC	BIST Enerji Endeksi Şirketlerinin performansını araştırmıştır.

Ecer, vd., (2023)	IVFNN-DELPHI- LOPCOW-COCOSO	Kentsel ulaşım ağındaki sürdürülebilirliği incelemiştir.
Keleş (2023)	LOPCOW & CRADİS	G7 ülkelerinin ve Türkiye'nin yaşanabilir güç merkezi şehirlerini araştırmıştır.
Ecer, vd., (2023)	LOPCOW & VIKOR	Tarımsal Gıda 4.0 çağında hassas tarımın gerçekleştirilmesinde insansız hava araçlarının rolünü değerlendirmişlerdir.
Simic vd., (2023)	LOPCOW & ARAS	Akıllı ve sürdürülebilir depo yönetim sistemlerinde endüstri 4.0 tabanlı malzeme taşıma teknolojilerini araştırmışlardır.
Ecer ve Pamucar (2022)	LOPCOW & DOBI	Gelişmekte olan ülkelerde faaliyet gösteren bankacılık sektörünün sürdürülebilir performanslarını incelemiştir.
Bektaş (2022)	LOPCOW, MEREC, COCOSO, EDAS	Türk sigorta sektörünün performansını değerlendirmiştir.
Biswas, Bandyopad hyay vd., (2022)	LOPCOW & EDAS	Covid-19 döneminde gelişmekte olan ülkelerdeki firmaların performansını araştırmışlardır.
Biswas, Bandyopad hyay, Pamucar, vd., (2022)	LOPCOW, EDAS, BC, SAW	Gelişmekte olan piyasalardaki hisse senetlerinin performansını değerlendirmişlerdir.

Son olarak OCRA yöntemi kullanılarak yapılan çalışmalar Tablo 3'te özetlenmiştir.

Tablo 3: OCRA Yöntemini Kullanan Çalışmalar

Yazar	Yöntem	Açıklama
Soylu (2024)	OCRA	BİST gıda, içecek endeksinde yer alan işletmelerin etkinliklerini incelemiştir.
Mishra vd., (2023)	MADA & OCRA	Sürdürülebilir kentsel ulaşım seçeneklerini araştırmışlardır.
Terzioğlu vd., (2023)	MOORA, OCRA & GİA	Türk bankacılık sektöründe finansal ve çevresel performansları değerlendirmişlerdir.
Çilek ve Karavardar (2022)	ENTROPI & OCRA	Türkiye'deki özel sermayeli ticari bankaların finansal performansını incelemiştir.
Lukić (2021)	OCRA	Sırbistan'daki finansal kurumların verimliliğini araştırmıştır.
Ulutaş vd., (2020)	PIPRECIA-G, OCRA, MCDM	Personel seçimini araştırmıştır.
Kundakcı (2019)	EATWOS & OCRA	Tedarik zincirlerinin tedarikçileri değerlendirmiştir.
Işık ve Adalı (2016)	SWARA & OCRA	Otel seçimini araştırmışlardır.
Özbek (2015a)	MOORA & OCRA	Türkiye'deki 9 yabancı sermayeli bankanın finansal performansını incelemiştir.
Özbek (2015b)	OCRA	Türkiye'deki bankaların 2011-2014 tarihleri arasında etkinliğini değerlendirmiştir.

Literatür özetinden elde edilen bulgular, çalışmanın hem LOPCOW hem de OCRA yöntemlerinin katılım bankacılığı sektörüne uygulanabilirliği konusunda araştırma boşluğunu doldurma potansiyeline sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Literatüre genel olarak bakıldığında, bu araştırmanın yalnızca yöntemsel açıdan yenilikçi bir yaklaşım sunmakla kalmayıp, aynı zamanda ele aldığı kapsam itibarıyla da literatüre özgün bir katkı sağlaması hedeflenmektedir.

METODOLOJİ

Metodoloji bölümünde; araştırmanın örneklemini oluşturan veri seti ve araştırmanın yöntemleri açıklanmıştır.

Araştırmanın Örneklemi

Türkiye Katılım Bankalar Birliği'ne (TKBB) kayıtlı ve aktif olarak faaliyetlerini sürdüren 6 katılım bankasının 2005-2023 yılları arasındaki 19 yıllık finansal performans analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırmada finansal performans analizi yapılırken kullanılan göstergeler ve veri seti Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: Araştırmanın Örneklemi

Yıllar	Bankalar	Göstergeler
2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023	Albaraka Türk, Kuveyt Türk, Türkiye Finans, Ziraat Katılım, Vakıf Katılım ve Emlak Katılım	SYO: Sermaye yeterlilik oranı ROA: Aktif kârlılığı ROE: Sermaye kârlılığı TK: Takipteki krediler LATA: Likit aktif / toplam aktif oranı KM: Krediler / mevduat oranı ÖTA: Özkaynaklar / toplam aktif TAÖS: Toplam aktif / ödenmiş sermaye

Tablo 4'teki araştırma örneklemini; 2005-2023 yılları arasındaki 19 yıllık zaman dilimi, TKBB'ye kayıtlı 6 katılım bankası ve 8 finansal göstergeden oluşmaktadır. Örneklem seçilirken mevcut dönemde Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı sermayeli ve kamu sermayeli tüm katılım bankaları analize katılmış ve bu bankaların neredeyse son yirmi yılı analize tabi tutulmuştur. Özel sermayeyle kurulan Dünya Katılım, Hayat Finans ve TOM Katılım ise hem yeni kurulmuş olmaları da hem veri setine erişimin olmaması hem de yabancı ve kamu sermayeli bankalar içerisinde yer almadıkları için örneklem dışında bırakılmışlardır. Örneklem ait verilere, TKBB ile bankaların bağımsız denetim raporlarından erişim sağlanmıştır. Finansal performans göstergelerinin seçiminde ise literatür incelenerek karar verilmiştir. Çalışmada hedeflenen; TKBB'ye kayıtlı bankalara ait finansal performans göstergelerinin ne kadar önemli olduğunu tespit etmek ve bu tespitle birlikte katılım bankalarının finansal performanslarını karşılaştırmaktır.

Araştırmada belirlenen finansal göstergelerin kavramsal olarak ne ifade ettikleri aşağıda açıklanmıştır.

SYO: Sermaye yeterlilik oranı; özkaynaklar toplamının toplam riske bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Toplam risk olarak ifade edilen ise; kredi riski, operasyonel risk ve piyasa riskinin toplamıdır. Sermaye yeterlilik oranının bankacılık sektörü için minimum % 8 olması gerekmektedir (Geçer, 2015: 90).

ROA: Aktif kârlılığı olarak ifade edilen bu oran, net kârın aktif toplamına bölünmesiyle bulunmaktadır. Bu oran, varlıkların verimli kullanılma durumunu ortaya koymaktadır (Ross vd., 2005).

ROE: Özsermaye kârlılığı olarak bilinen bu oran, net kârın özsermayeye oranlanmasıyla hesaplanmaktadır (Osteryoung vd., 1997).

TK: Takipteki krediler; bankalar tarafından kişi veya kurumlara verilen kredilerin tamamının veya bir kısmının geri ödeme süresi 90 günü geçtiğinde ortaya çıkan kredilerdir. Takipteki kredilerin az olması bankacılık sektörü için olumludur (Tanınmış Yücememiş ve Sözer, 2011: 44-45).

LATA: Likit aktifler; nakit değerler, bankalar, para piyasası alacakları ve Merkez Bankası hesaplarından oluşmaktadır. Likit aktiflerin toplam aktife oranı ise; hızla nakde çevrilebilecek varlıkların toplam aktifler içerisindeki payını göstermektedir (Sarıkale ve Kayahan, 2018: 213, 215).

KM: Kredilerin mevduatlara oranı; kredilerin mevduatlarla karşılanabilme düzeyini ölçmekte ve bankaların yapısal likidite durumunu tespit etmektedir. Kredilerin mevduatlara oranı düşük olan bankaların likidite sorunu yaşama ihtimalleri azdır (Alper ve Çapacıoğlu, 2018).

ÖTA: İsminde de ifade edildiği üzere; özkaynakların aktif toplamına bölünmesiyle bulunan oran, varlıkların ne kadarının işletmenin ortakları veya sahipleri tarafından finanse edildiğini göstermektedir. Ayrıca ÖTA oranının yüksek oluşu; yönetimin başarısı olup, firmanın uzun vadeli borçlarını ödemede sorun yaşamayacağını ve emniyetli olduğunu göstermektedir (Akdoğan ve Tenker, 2010: 653-654).

TAÖS: Toplam aktiflerin ödenmiş sermayeye oranı; sermaye çarpanı olarak bilinmektedir. Bu oranın artışı, kullanılan finansman türünün borç ağırlıklı bir sisteme kaydığını göstermektedir (Songur vd., 2016).

Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada çok kriterli karar verme teknikleri kullanılmıştır. İlk olarak, değişkenlerin önem düzeyini belirlemek için “LOPCOW” tekniğinden yararlanılmıştır. Ardından belirlenen önem düzeylerine göre performans sıralaması yapmak için ise “OCRA” yöntemiyle karşılaştırma yapılmıştır. Bu yöntemler arasında doğrudan bir ilişki bulunmasa da dolaylı olarak bir bağ bulunabilir. LOPCOW yöntemi kriter ağırlığını hesaplarken, OCRA tekniği ise belirlenen ağırlıklara göre performans sıralaması yapmaktadır. Dolayısıyla LOPCOW’un bulmuş olduğu sonuçlar, OCRA yönteminde kullanılarak nihai sonuç ortaya konmaktadır.

LOPCOW

Ecer ve Pamucar tarafından geliştirilen LOPCOW yöntemi; logaritmik yüzde değişimine bağlı hedef ağırlıklandırma şeklinde tercüme edilmektedir. Yeni

gelişen güncel ve nesnel yöntemlerden biri olan LOPCOW yöntemiyle kriterlerin ağırlıkları hesaplanmaktadır. LOPCOW; pozitif veya negatif ayrımı olmaksızın hem fayda hem maliyet yönlü tüm verileri analiz edebilen, kriter veya alternatif sayısına bağlı olmaksızın ağırlıkları hesaplayabilen yöntemlerden biridir (Ecer ve Pamucar, 2022). Yöntemin aşamaları (Ecer ve Pamucar, 2022: 4-5):

1. aşama: hemen hemen tüm çok kriterli karar verme tekniklerinde ortak olan karar matrisi oluşturma safhasıdır.

2. aşama: yine birçok yöntemde olan verilerin standart hâle getirilmesi diğer bir deyişle normalizasyon işlemidir. Fayda yönlü kriterler için 1 numaralı denklem, maliyet yönlü kriterler için ise 2 numaralı denklemle hesaplama yapılmaktadır.

$$r_{ij} = \frac{x_{ij} - x_j^{\min}}{x_j^{\max} - x_j^{\min}} \quad (1)$$

$$r_{ij} = \frac{x_j^{\max} - x_{ij}}{x_j^{\max} - x_j^{\min}} \quad (2)$$

r_{ij} : Normalize edilmiş değer

x_{ij} : Kriter değeri

$x_j^{\min}$: Kriterlerin en küçük değeri

$x_j^{\max}$: Kriterlerin en büyük değeri

3. aşama: her bir kritere ait logaritmik yüzde değerinin hesaplanmasıdır. Bu hesaplama 3 numaralı formülle gerçekleştirilmektedir.

$$PV_{ij} = \left| \frac{(\sqrt{\sum_l^m r_{2ij}/m})}{\sigma} \times 100 \right| \quad (3)$$

PV_{ij} : Logaritmik yüzde değeri

$\ln$: Doğal logaritma

m : Alternatif sayısı

σ : Standart sapma değeri

4. aşama: son aşamada logaritmik yüzde değerleri tespit edilen tüm kriterlerin ağırlıkları 4 numaralı formülle hesaplanmaktadır ve ağırlıkların toplamı 1'e veya %100'e eşit olmalıdır. Kriter sıralaması ise belirlenen ağırlıklara göre büyükten küçüğe yapılmaktadır.

$$W_j = \frac{PV_{ij}}{\sum_{n=1}^{\infty} (PV_{ij})} \quad (4)$$

W_j : Ağırlık değeri

OCRA

Parkan (1994) ve Parkan (1996) yapmış olduğu çalışmalarla literatüre kazandırılan bu yöntem, operasyonel rekabete dayalı performans sıralaması gerçekleştirmektedir. OCRA yöntemi, kriterleri fayda ve maliyete göre sınıflandırmaktadır. Sınıflandırma sonucu elde edilen sonuçları birleştirerek her bir alternatif için skor oluşturmaktadır. Alternatif veya kriterlerin sayısı, fayda veya maliyet yönlü olması gibi sınırlandırmalara bakmaksızın uygulanabilmektedir (Aydın ve Bölükbaşı, 2022: 1189, 1191). OCRA yöntemini oluşturan aşamalar ise şu şekildedir (Parkan ve Wu, 2000: 499):

1. aşama: tüm yöntemlerde ortak olan karar matrisi oluşturulmasıdır.
2. aşama: yöntemin diğer yöntemlere göre farkını oluşturan aşamalardan biri olan fayda veya maliyet yönlü sınıflandırmadır. Öncelikle faydalı olmayan maliyet yönlü kriterlere göre performans değeri bulunmaktadır. Performans değerinin bulunmasında 5 numaralı formül kullanılmaktadır.

$$\bar{I}_j = \sum_{j=1}^g w_j \frac{\max(X_{ij}) - X_{ij}}{\min(X_{ij})} \quad (5)$$

W_j : Ağırlık değeri

Maks (X_{ij}) : Kriterlerin en büyüğü

Min (X_{ij}) : Kriterlerin en küçüğü

X_{ij} : Kriter değeri

3. aşama: maliyet yönlü kriterlere göre doğrusal tercih sıralaması 6 numaralı formül yardımıyla gerçekleştirilmektedir.

$$\bar{I}_i = \bar{I}_i - \min(\bar{I}_i) \quad (6)$$

$\bar{I}_i$: Maliyet yönlü kriter normalizasyonu

$\min(\bar{I}_i)$: Maliyet yönlü kriterlerin en küçüğü

4. aşama: faydalı kriterlere yönelik performans değerinin bulunması olup, 7 numaralı formül kullanılmaktadır. Fayda ve maliyet yönlü kriterlerin ağırlıklarının toplamının 1 olmasına dikkat edilmelidir.

$$\bar{O}_i = \sum_{j=g+1}^n w_j \frac{X_{ij} - \min(X_{ij})}{\min(X_{ij})} \quad (7)$$

w_j : Ağırlık değeri

Min (X_{ij}) : Kriterlerin en küçüğü

X_{ij} : Kriter değeri

5. aşama: fayda yönlü kriterlere göre doğrusal tercih sıralaması 8 numaralı formül yardımıyla gerçekleştirilmektedir.

$$\bar{\bar{O}}_i = \bar{O}_i - \min(\bar{O}_i) \quad (8)$$

$\bar{O}_i$: Fayda yönlü kriter normalizasyonu

$\min(\bar{O}_i)$: Fayda yönlü kriterlerin en küçüğü

6. aşama: son adımda hem maliyet hem fayda yönlü skorlar birleştirilerek genel tercih sıralaması yapılmaktadır. En az tercih edilen alternatif "0" değerini almaktadır. Performans sıralaması büyükten küçüğe yapılmakta ve 9 numaralı formül kullanılmaktadır.

$$P_i = (\bar{I}_i + \bar{\bar{O}}_i) - \min(\bar{I} + \bar{\bar{O}}) \quad (9)$$

$\min(\bar{I} + \bar{\bar{O}})$: Maliyet ve fayda yönlü tercih sıralaması toplamının en küçük değeri

$(\bar{I}_i + \bar{O}_i)$: Maliyet ve fayda yönlü tercih sıralaması toplamı

P_i : Performans değeri

BULGULAR

Araştırmada öncelikle finansal performans analizinde kullanılacak göstergelerin ağırlığı LOPCOW yöntemiyle belirlenmiştir. Bu yöntemle 2005-2023 yılları 19 yıl için analizler gerçekleştirilmiş ve sonuçlar tablolarla gösterilmiştir. 2005-2009 yılları arasındaki skorları gösteren sonuçlar Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5: LOPCOW Skorları (2005-2009 arası)

Finansal Göstergeler	2005	2006	2007	2008	2009
SYO	14,96907883	5,90458374	3,048942229	13,32932584	7,801871093
ROA	8,329234429	13,39941635	19,28093946	12,76692571	14,57670387
ROE	7,697670235	13,79121391	3,010719487	4,08956799	8,726893685
TK	15,53380192	13,36370094	19,86527624	18,12743877	17,1914983
LATA	15,82200996	11,79541168	13,13952133	15,58110838	16,93964385
KM	5,298053589	14,42128576	3,487902519	1,44765454	13,42089656
ÖTA	15,95632403	13,08921446	16,94149727	16,9897257	6,18396952
TAÖS	16,393827	14,23517315	21,22520146	17,66825307	15,15852312

Tablo 5'teki LOPCOW skorlarına göre;

- ✓ 2005 yılında en önemli finansal gösterge %16,39 ile toplam aktifler/ödenmiş sermaye oranı iken, krediler/mevduat oranı ise %5,29 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2006 yılında en önemli finansal gösterge %14,42 ile krediler/mevduat oranı iken, %5,90 ile sermaye yeterlilik oranı en az öneme sahiptir.

- ✓ 2007 yılında en önemli finansal gösterge %21,22 ile toplam aktifler/ödenmiş sermaye oranı iken, ROE ise %3,01 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2008 yılında en önemli finansal gösterge %17,66 ile toplam aktifler/ödenmiş sermaye oranı iken, krediler/mevduat oranı ise %1,44 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2009 yılında en önemli finansal gösterge %17,19 ile takipteki krediler iken, özkaynaklar/toplam aktif oranı ise %6,18 ile en az öneme sahip göstergedir.

2010-2014 yılları arasındaki LOPCOW skorları Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6: LOPCOW Skorları (2010-2014 arası)

Finansal Göstergeler	2010	2011	2012	2013	2014
SYO	16,18290542	16,61783778	12,90730342	17,58692053	13,54915059
ROA	3,512379317	18,15427612	15,95709394	16,36052868	16,29459241
ROE	14,05407781	11,69526253	14,21798714	0,066647878	11,51773343
TK	15,98896896	2,416298179	16,30124764	17,37302694	10,51947595
LATA	16,15880336	18,61144653	4,962314097	7,089993535	1,199734619
KM	5,397114135	11,23221704	14,99026819	19,04675959	16,14312351
ÖTA	16,10942473	0,751621066	7,878283427	4,1947242	14,75354883
TAÖS	12,59632628	20,52104075	12,78550214	18,28139864	16,02264065

Tablo 6’daki LOPCOW skorlarına göre;

- ✓ 2010 yılında en önemli finansal gösterge %16,18 ile sermaye yeterlilik oranı iken, ROA ise %3,51 ile en az öneme sahip göstergedir.

- ✓ 2011 yılında en önemli finansal gösterge %20,52 ile toplam aktifler/ödenmiş sermaye oranı iken, %0,75 ile özkaynaklar/toplam aktif oranı en az öneme sahiptir.
- ✓ 2012 yılında en önemli finansal gösterge %16,30 ile takipteki krediler iken, likit aktifler/toplam aktif oranı ise %4,96 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2013 yılında en önemli finansal gösterge %19,046 ile krediler/mevduat oranı iken, ROE ise %0,06 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2014 yılında en önemli finansal gösterge %16,29 ile ROA iken, likit aktifler/toplam aktif oranı ise %1,19 ile en az öneme sahip göstergedir.

2015-2019 yılları arasındaki LOPCOW skorları Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7: LOPCOW Skorları (2015-2019 arası)

Finansal Göstergeler	2015	2016	2017	2018	2019
SYO	1,010040348	6,144567635	11,52534757	9,365603853	0,982446706
ROA	21,13065928	9,155291539	16,04684998	15,2841538	14,20827434
ROE	19,52444328	13,45510251	7,378514407	13,39571323	5,969050408
TK	17,03747795	11,26080157	9,754826636	11,64340526	14,88820295
LATA	10,53461225	9,08070065	16,34596902	16,25212251	9,983735796
KM	11,2182694	22,74054847	9,951940724	11,55409241	16,52517084
ÖTA	1,540853641	5,849622064	11,70966684	5,194502057	19,12313859
TAÖS	18,00364385	22,31336557	17,28688482	17,31040688	18,31998037

Tablo 7'deki LOPCOW skorlarına göre;

- ✓ 2015 yılında en önemli finansal gösterge %21,13 ile ROA iken, sermaye yeterlilik oranı ise %1,01 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2016 yılında en önemli finansal gösterge %22,74 ile krediler/mevduat oranı iken, %5,84 ile özkaynaklar/toplam aktif oranı en az öneme sahiptir.
- ✓ 2017 yılında en önemli finansal gösterge %17,28 ile toplam aktifler/ödenmiş sermaye oranı iken, ROE ise %7,37 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2018 yılında en önemli finansal gösterge %17,31 ile toplam aktifler / ödenmiş sermaye oranı iken, özkaynaklar/toplam aktif oranı ise %5,19 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2019 yılında en önemli finansal gösterge %19,12 ile özkaynaklar/toplam aktif oranı iken, sermaye yeterlilik oranı ise %0,98 ile en az öneme sahip göstergedir.

2020-2023 yılları arasındaki LOPCOW skorları Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8: LOPCOW Skorları (2020-2023 arası)

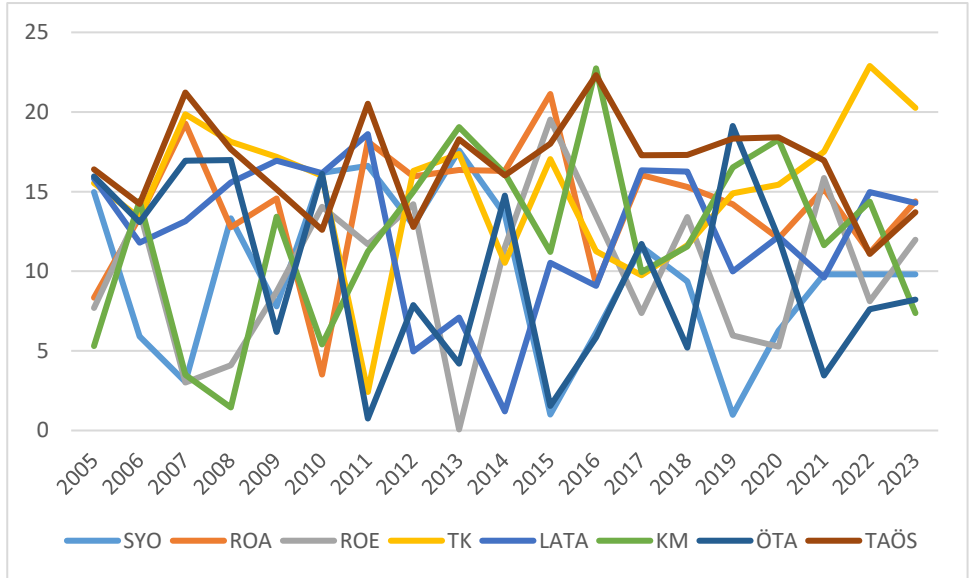
Finansal Göstergeler	2020	2021	2022	2023
SYO	6,275947209	9,808941788	9,813951117	9,798358632
ROA	12,05857225	15,17317655	11,14965173	14,39127727
ROE	5,272100117	15,85904266	8,118910378	11,97740808
TK	15,43469906	17,49563269	22,89060818	20,26661016
LATA	12,18241047	9,61405608	14,96361215	14,2819851
KM	18,27331537	11,63730565	14,37044479	7,364800076
ÖTA	12,09743982	3,455194822	7,607970552	8,221999324
TAÖS	18,4055157	16,95664977	11,08485109	13,69756135

Tablo 8’deki LOPCOW skorlarına göre;

- ✓ 2020 yılında en önemli finansal gösterge %18,40 ile toplam aktifler/ödenmiş sermaye oranı iken, ROE ise %5,27 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2021 yılında en önemli finansal gösterge %17,49 ile takipteki krediler iken, % 3,45 ile özkaynaklar/toplam aktif oranı en az öneme sahiptir.
- ✓ 2022 yılında en önemli finansal gösterge %22,89 ile takipteki krediler iken, özkaynaklar/toplam aktif oranı ise %7,60 ile en az öneme sahip göstergedir.
- ✓ 2023 yılında en önemli finansal gösterge %20,26 ile takipteki krediler iken, krediler/mevduat oranı ise %7,36 ile en az öneme sahip göstergedir.

2005-2023 yılları arası LOPCOW bulgularını tek bir şekilde gösterebilmek adına yapılan grafik, Şekil 4’de gösterilmiştir.

Şekil 4: LOPCOW Skorları (2005-2023 arası)

Tüm yıllardan elde edilen LOPCOW bulgularına göre; her yıl önem verilen finansal gösterge değişiklik göstermektedir. 2010 yılında sermaye yeterlilik oranı, 2014 ve 2015 yıllarında ROA ve 2019 yılında özkaynaklar/toplam aktif oranları gibi pozitif nitelikli kriterler ön plandadır. 2010 yılında sermaye yeterlilik oranına en çok önem verilmesi; 2010 yılındaki küresel ekonomik krizden katılım bankalarının mevduat sahiplerini ve kredi çekenlerin minimum düzeyde etkilenmesi için olası risklerden korunma düşüncesidir. 2014 ve 2015 yıllarında katılım bankacılığı sektörü için kârlı bir yıl geride kalmış ve ROA'ya verilen önemle birlikte katılım bankalarının varlıklarını etkin kullandığı ve banka yönetiminin varlıklarını iyi yönettiği tahmin edilmektedir. 2019 yılında ise özkaynaklar/aktif toplamı oranı en çok önem verilen göstergedir. Bunun nedeni ise bankaların Covid-19 virüsünden dolayı gelecekte zor durumda kalmamak için özkaynaklar/aktif toplamı oranını yüksek tutmuşlardır. Böylece bankanın uzun vadeli borçlarını ödeme konusunda sorun yaşama ihtimalinin düşük olduğu görülmektedir. Diğer yıllarda en çok önem verilen; toplam aktif/ödenmiş sermaye, krediler/mevduatlar ve takipteki krediler finansal göstergeleridir. Bu göstergeler ise negatif niteliklidir. Dolayısıyla katılım bankalarının takipteki kredilerin artması kaynaklı kredi alımında sıkıntılar yaşadığı, krediler/mevduat oranı yüksekliğinden ötürü likidite sorunu yaşadıkları ve sonuç olarak toplam aktif/ödenmiş sermaye oranına verdikleri önem ise borç ağırlıklı bir finansman modeline yöneldikleri saptanmıştır.

Finansal göstergelerin ağırlıklarının belirlenmesinin ardından hangi katılım bankasının hangi yılda daha iyi finansal performansa sahip olduğunu tespit etmek için OCRA yönteminden yararlanılmıştır. OCRA yöntemi sonucunda elde edilen sonuçların tümü Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9: OCRA Sonuçları (2005-2023 arası)

2005			2006		
Bankalar	Puanlar	Sıralama	Bankalar	Puanlar	Sıralama
Türkiye Finans	0,765	1.	Albaraka	0,787	1.
Albaraka	0,353	2.	Türkiye Finans	0,782	2.

Kuveyt Türk	0	3.	Kuveyt Türk	0	3.
2007			2008		
Albaraka	0,750	1.	Türkiye Finans	0,253	1.
Türkiye Finans	0,384	2.	Albaraka	0,231	2.
Kuveyt Türk	0	3.	Kuveyt Türk	0	3.
2009			2010		
Albaraka	0,255	1.	Türkiye Finans	0,089	1.
Türkiye Finans	0,246	2.	Kuveyt Türk	0,049	2.
Kuveyt Türk	0	3.	Albaraka	0	3.
2011			2012		
Kuveyt Türk	0,060	1.	Albaraka	0,0079	1.
Türkiye Finans	0,044	2.	Türkiye Finans	0,0024	2.
Albaraka	0	3.	Kuveyt Türk	0	3.
2013			2014		
Kuveyt Türk	0,054	1.	Kuveyt Türk	0,181	1.
Albaraka	0,026	2.	Türkiye Finans	0,010	2.
Türkiye Finans	0	3.	Albaraka	0	3.
2015			2016		
Ziraat Katılım	12,086	1.	Vakıf Katılım	8,701	1.
Kuveyt Türk	5,590	2.	Ziraat Katılım	8,413	2.
Albaraka	2,770	3.	Kuveyt Türk	5,139	3.
Türkiye Finans	0	4.	Türkiye Finans	0,352	4.
			Albaraka	0	5.
2017			2018		
Vakıf Katılım	8,52	1.	Vakıf Katılım	2,54	1.
Ziraat Katılım	8,25	2.	Ziraat Katılım	2,39	2.
Kuveyt Türk	5,76	3.	Kuveyt Türk	2,08	3.

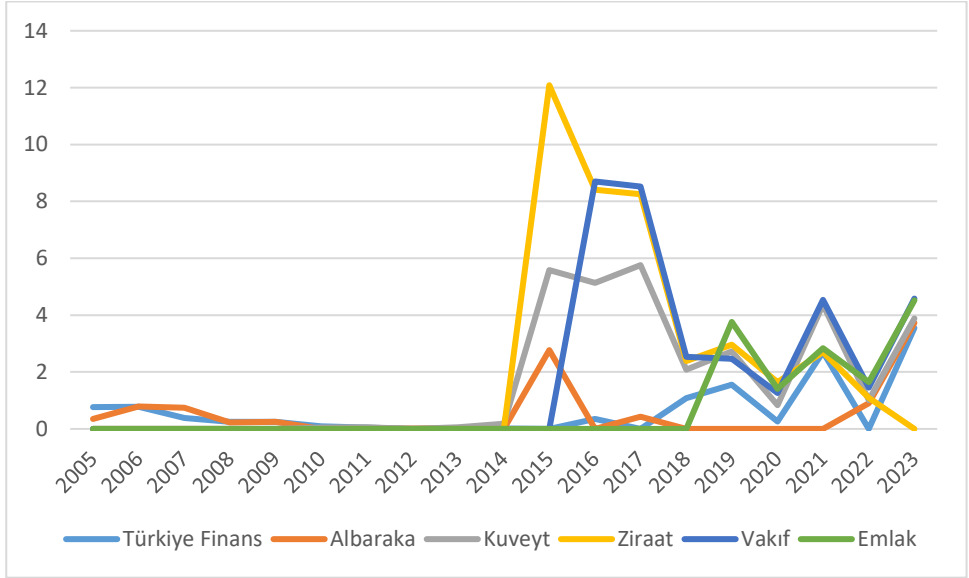
Albaraka	0,43	4.	Türkiye Finans	1,08	4.
Türkiye Finans	0	5.	Albaraka	0	5.
2019			2020		
Emlak Katılım	3,76	1.	Ziraat Katılım	1,64	1.
Ziraat Katılım	2,96	2.	Emlak Katılım	1,41	2.
Kuveyt Türk	2,73	3.	Vakıf Katılım	1,26	3.
Vakıf Katılım	2,47	4.	Kuveyt Türk	0,84	4.
Türkiye Finans	1,55	5.	Türkiye Finans	0,26	5.
Albaraka	0	6.	Albaraka	0	6.
2021			2022		
Vakıf Katılım	4,539	1.	Emlak Katılım	1,64	1.
Kuveyt Türk	4,368	2.	Vakıf Katılım	1,45	2.
Emlak Katılım	2,834	3.	Ziraat Katılım	1,09	3.
Türkiye Finans	2,705	4.	Kuveyt Türk	1,01	4.
Ziraat Katılım	2,700	5.	Albaraka	0,90	5.
Albaraka	0	6.	Türkiye Finans	0	6.
2023					
Vakıf Katılım	4,58	1.			
Emlak Katılım	4,52	2.			
Kuveyt Türk	3,88	3.			
Albaraka	3,73	4.			
Türkiye Finans	3,55	5.			
Ziraat Katılım	0	6.			

Tablo 9'daki OCRA sonuçları katılım bankalarının hangi yıllarda daha yüksek finansal performansa sahip olduklarını göstermektedir. Aktif olarak faaliyetlerini sürdüren katılım banka sayısı yıldan yıla değişiklik göstermektedir. Bu nedenle bankaların finansal açıdan rekabet ettiği

bankalar her yıl farklılaşmaktadır. Benzer şekilde en iyi finansal performans gösteren bankalar da sürekli değişmektedir. Dolayısıyla sürekli baskınlık gösteren dominant bir banka bulunmamaktadır. Ancak kamu sermayeli katılım bankalarının finansal performans düzeylerinin (Vakıf Katılım, Ziraat Katılım ve Emlak Katılım) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

2005-2023 yılları arasında OCRA bulgularının tümünü tek bir şekilde gösterebilmek için grafikte gösterim yapılmış ve hangi bankanın hangi yılda daha iyi performans gösterdiği Şekil 5’de gösterilmiştir.

Şekil 5: OCRA Skorları (2005-2023 arası)

Şekil 5’e göre; 2005-2014 yılları arasında 3 katılım bankası aktif iken, 2015 yılından itibaren katılım bankası sayısı artmaya başlamıştır. 2005-2014 yılları arasında en iyi performans gösteren banka yıldan yıla değişmektedir. Ancak kamu katılım bankalarının sektöre girmesiyle beraber hem rekabet hem de sektördeki banka çeşitliliği artmıştır. Önce Ziraat Katılım, ardından Vakıf Katılım son olarak da Emlak Katılım bankaları katılım bankacılığı sektörüne girmiştir. Bu rekabetle beraber kamu sermayeli katılım bankalarının, yabancı sermayeli katılım bankalara göre daha üstün ve daha iyi performansa sahip oldukları tespit edilmiştir. Dolayısıyla katılım

bankacılığı sektöründe kamu sermayeli katılım bankalarının daha baskın oldukları çıkarımı yapılabilir.

SONUÇ

Türkiye'de katılım bankalarının yıllar içinde pazar payı ve aktif büyüklüğünde gözlemlenen artış, bu finansal yapıların giderek artan ekonomik etkisini ortaya koymakta ve araştırmacıların ilgisini bu alana yönlendirmektedir. Özellikle katılım finans sisteminin ülke ekonomisindeki rolünün genişlemesi, katılım bankalarının performanslarının detaylı bir şekilde değerlendirilmesini önemli hale getirmiştir. Bu bağlamda, yapılan çalışmada katılım bankalarının performansları, farklı boyutlardan incelenmiştir. Performans analizi kapsamında çeşitli finansal ve operasyonel değişkenler, ağırlıklandırma tekniği ve performans sıralama yöntemi ile ele alınmıştır. Bu yaklaşımlar yalnızca bankaların mevcut durumunu anlamakla kalmayıp, aynı zamanda sektörün gelecekteki büyüme potansiyeline yönelik çıkarımlar yapmayı da mümkün kılmaktadır. Elde edilen bulgular, katılım bankalarının sektördeki konumlarının değerlendirilmesi açısından önemli bilgi sağlamaktadır.

Yapılan araştırmada 6 katılım bankasının 2005-2023 yılları arası 19 yıllık dönem için finansal performansı ölçülmüştür. TKBB'ye üye daha çok katılım bankası olmasına rağmen faaliyetleri sona eren bankalar ile özel sermayeli katılım bankaları örnekleme dâhil edilmemiştir. Araştırmada analiz yöntemi olarak literatüre 2022 yılında eklenen LOPCOW tekniği kullanılarak güncel tekniklerden yararlanılmıştır. Finansal performans sıralaması için ise OCRA yöntemi kullanılarak bankalar performanslarına göre sıralanmıştır.

LOPCOW yöntemiyle elde edilen bulgular, finansal performans göstergelerinin ağırlığını tespit etmiştir. Bu tespite göre; finansal göstergelerin ağırlıkları yıldan yıla farklılaşmakta bu nedenle dominant bir finansal gösterge bulunmamaktadır. Ancak genellikle sermaye yeterlilik oranı, ROA ve özkaynaklar/toplam aktif gibi olumlu göstergelerin yanı sıra toplam aktif/ödenmiş sermaye, krediler/mevduatlar ve takipteki krediler gibi olumsuz göstergeler ön plana çıkmıştır. Ortaya çıkan bulgular yıldan

yıla farklı yorumlanabilir. Özet olarak; katılım bankacılığı sektörünün mevduat sahiplerini kriz vb. olağan dışı durumlardan korumaya önem verdiği, varlıklarını etkin kullandığı ve uzun vadeli borç riskinin az olduğu gibi iyi ve olumlu çıkarımlar yapılabilir. Fakat kredilerini toplamada sorun yaşadıkları, kısa vadeli nakit sıkıntısı kaynaklı likidite problemi yaşadıkları ve borç ağırlıklı bir finansman modelini tercih ettikleri gibi olumsuz değerlendirmeler de ortaya çıkarılmıştır. Bu çıkarımlar sektörün geleceğine yön verebilmesi ortaya konan yapıcı değerlendirmeler olarak sunulmaktadır. Diğer bir yöntem olan OCRA bulgularında ise katılım bankacılığı sektöründe tamamen tek bir bankanın hâkimiyeti söz konusu değildir. Zirve yıldan yıla değişmektedir. Fakat kurulduğu yıllardan itibaren Ziraat Katılım, Vakıf Katılım ve Emlak Katılım bankalarının sektördeki rekabet ortamını arttırdıkları ve kamu sermayeli katılım bankalarının sektörde az da olsa daha baskın hâle geldikleri görülmektedir.

Elde edilen bulgular, Türkiye'deki katılım bankalarının finansal performanslarının makroekonomik gelişmelerden önemli ölçüde etkilendiğini ortaya koymaktadır. Faiz politikalarındaki değişimler, finansal krizler ve yasal düzenlemeler, katılım bankalarının sermaye yeterlilik oranı (SYO), aktif kârlılığı (ROA), özkaynak kârlılığı (ROE) ve likidite göstergeleri üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Özellikle 2008 küresel finans krizi, 2018 Türkiye döviz krizi ve COVID-19 pandemisi gibi ekonomik dalgalanmalar, katılım bankalarının risk ve likidite yönetim stratejilerinin yeniden şekillenmesine neden olmuştur. Bu çalışma; kamu otoriteleri, sektör yöneticileri ve diğer paydaşlar için katılım bankalarının olumsuz makroekonomik koşullara karşı güçlü bir yapıda olması için daha etkin düzenleyici önlemler geliştirilmesine yönelik önemli bulgular sunmaktadır. Ayrıca katılım bankalarına yatırım yapmayı planlayan yatırımcılar açısından, belirli finansal göstergelerin önceliklendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bankalar açısından ise bu bulgular, takipteki kredi oranlarının iyileştirilmesi, kârlılığın etkin bir şekilde yönetilmesi ve likidite risklerinin minimize edilmesi gibi stratejik önceliklerin benimsenmesi gerektiğini göstermektedir.

Araştırmanın TKBB üyesi bankalar ile sınırlı olduğu ve bu şekilde değerlendirilmesi gerektiği unutulmamalıdır. Farklı finansal göstergeler ve yöntemlerle sonuçların kıyaslanması önerilebilir. Ayrıca gelecek çalışmalara tavsiye olarak; ülkeler arası katılım bankacılığı sektörünün bankalar bazında karşılaştırılması önerisi sunulabilir. Son olarak ise yapılan araştırmanın katılım bankacılığı sektörüne ve yatırımcılara katkı sunması açısından yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akdoğan, N. & Tenker, N. (2010). *Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Alper, K. & Çapacıoğlu, T. (2018). *Türkiye’de Kredi-Mevduat Oranının Dinamikleri*. *Merkezin Güncesi*.
[https://tcmbblog.org/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/turkiyede_kredi_mevduat_oraninin_dinamikleri#:~:text=Kredi%2Dmevduat%20oran%C4%B1%20\(KMO\),%C3%B6l%C3%A7%C3%BCde%20kar%C5%9F%C4%B1lanabildi%C4%9Fin%20g%C3%B6sterir%5B1%5D](https://tcmbblog.org/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/turkiyede_kredi_mevduat_oraninin_dinamikleri#:~:text=Kredi%2Dmevduat%20oran%C4%B1%20(KMO),%C3%B6l%C3%A7%C3%BCde%20kar%C5%9F%C4%B1lanabildi%C4%9Fin%20g%C3%B6sterir%5B1%5D) (Erişim Tarihi: 10.12.2024)
- Alsu, E., Taşdemir, A., & Kallo, Z. (2018). Katılım Bankalarının Performanslarının Değerlendirilmesi: Topsis Yöntemi ile Uluslararası Karşılaştırma. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 303-316.
<https://doi.org/10.21547/jss.342372>
- Asker, V. (2024). Covid-19 Salgınının Katılım Bankacılığı Sektörüne Etkisi: Merce Temelli Cradis Uygulaması. *Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 25(3), 144-166.
<https://doi.org/10.53443/anadoluibfd.1395428>
- Aydın, G. Z. & Bölükbaşı, F. B. (2022). Kaynak Tabanlı Performans Değerlendirme: Entropi Tabanlı OCRA Yöntemiyle Sağlık Hizmetlerine Yönelik Tanımlayıcı Bir Araştırma. *Türkiye Klinikleri Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(4), 1187-1208.
doi: 10.5336/healthsci.2022-91758
- Aydoğdu Bağcı, S. (2024). Kamu Borçlanması ve Borsada İşlem Gören Devlet İç Borçlanma Senetlerinin Etkinliğinin Lopcow Yöntemi ile Belirlenmesi. 3. *Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 59(4), 2556-2575.
<https://doi.org/10.15659/3.sektor-sosyal-ekonomi.24.11.2281>
- Bayram, E. (2021). Türkiye’deki Katılım Bankalarının Critic Temelli Edas Yöntemiyle Performans Değerlendirmesi. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 13(24), 55-72. <https://doi.org/10.14784/marufacd.879171>
- Bektaş, S. (2021). Entropi ve Mairca Yöntemiyle Türk Katılım Bankalarının Finansal Performans Sıralaması. *International Journal of Social Inquiry*, 14(1), 113-144. <https://doi.org/10.37093/ijsi.950553>
- Bektaş, S. (2022). Türk Sigorta Sektörünün 2002-2021 Dönemi için MEREC, LOPCOW, COCOSO, EDAS ÇKKV Yöntemleri ile Performansının

- Değerlendirilmesi. *BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi*, 16(2), 247-283. <https://doi.org/10.46520/bddkdergisi.1178359>
- Biswas, S., Bandyopadhyay, G., & Mukhopadhyaya, J. N. (2022). A Multi-Criteria Based Analytic Framework for Exploring The Impact of Covid-19 on Firm Performance in Emerging Market. *Decision Analytics Journal*, 5, 100143. <https://doi.org/10.1016/j.dajour.2022.100143>
- Biswas, S., Bandyopadhyay, G., Pamucar, D., & Joshi, N. (2022). A Multi-Criteria Based Stock Selection Framework in Emerging Market. *Operational Research in Engineering Sciences: Theory and Applications*, 5(3), 153-193. <https://doi.org/10.31181/oresta161122121b>
- Çilek, A., & Karavardar, A. (2020). Türkiye’de Katılım Bankalarının Finansal Performansının Analizi. *Maliye Finans Yazıları*, 113, 99-118. <https://doi.org/10.33203/mfy.569694>
- Çilek, A., & Karavardar, A. (2022). Bütünleşik Entropi ve Ocra Teknikleri ile Özel Sermayeli Ticaret Bankalarının Verimlilik Analizi. *Mali Çözüm Dergisi*, 32(170), 83-109.
- Dhruva, S., Krishankumar, R., Zavadskas, E. K., Ravichandran, K. S., & Gandomi, A. H. (2024). Selection of Suitable Cloud Vendors for Health Centre: A Personalized Decision Framework with Fermatean Fuzzy Set, LOPCOW, and CoCoSo. *Informatica*, 35(1), 65-98. <https://doi.org/10.15388/23-INF0537>
- Ecer, F., Küçükönder, H., Kayapınar Kaya, S., & Faruk Görçün, Ö. (2023). Sustainability Performance Analysis of Micro-Mobility Solutions in Urban Transportation with A Novel IVFNN-Delphi-LOPCOW-CoCoSo Framework. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 172, 103667. <https://doi.org/10.1016/j.tra.2023.103667>
- Ecer, F., Ögel, İ. Y., Krishankumar, R., & Tirkolaee, E. B. (2023). The Q-rung Fuzzy LOPCOW-VIKOR Model to Assess The Role of Unmanned Aerial Vehicles for Precision Agriculture Realization in The Agri-Food 4.0 Era. *Artificial Intelligence Review*, 56(11), 13373-13406. <https://doi.org/10.1007/s10462-023-10476-6>
- Ecer, F., & Pamucar, D. (2022). A Novel LOPCOW-DOBI Multi-Criteria Sustainability Performance Assessment Methodology: An Application in Developing Country Banking Sector. *Omega*, 112, 102690. <https://doi.org/10.1016/j.omega.2022.102690>

- Esmer, Y., & Bağcı, H. (2016). Katılım Bankalarında Finansal Performans Analizi: Türkiye Örneği- Financial Performance Analysis Of Participation Banks: The Case Of Turkey. *Mehmet Akif Ersoy University Journal of Social Sciences Institute*, 8(15), 17-30. <https://doi.org/10.20875/sb.65174>
- Geçer, T. (2015). Sermaye Yeterliliği Standart Oranına Yeniden Bir Bakış. *Adam Akademi*, 5(1), 77-92.
- Gezen, A. (2019). Türkiye’de Faaliyet Gösteren Katılım Bankalarının Entropi ve WASPAS Yöntemleri ile Performans Analizi. *The Journal of Accounting and Finance*, 84, 213-232. <https://doi.org/10.25095/mufad.625812>
- Görçün, Ö. F., Tirkolae, E. B., Küçükönder, H., & Garg, C. P. (2024). Assessing and Selecting Sustainable Refrigerated Road Vehicles in Food Logistics Using A Novel Multi-Criteria Group Decision-Making Model. *Information Sciences*, 661, 120161. <https://doi.org/10.1016/j.ins.2024.120161>
- Gülcemal, T., & İzci, A. Ç. (2023). Türk Katılım Bankacılığı Sektörünün Performansının Lopcow-Moosra Modeliyle Analizi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 25(1), 115-134. <https://doi.org/10.31671/doujournal.1287120>
- Güler, A. (2024). Türkiye’de Satışa Sunulan Elektrikli Araçların BWM ve LOPCOW Yöntemleriyle Ağırlıklandırılması ve Kriterlerin Sıralanması. *Ordu Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 14(1), 106-120. <https://doi.org/10.54370/ordubtd.1365690>
- Işık, A. T., & Adalı, E. A. (2016). A New Integrated Decision Making Approach Based on SWARA and OCRA Methods for The Hotel Selection Problem. *International Journal of Advanced Operations Management*, 8(2), 140-151. <https://doi.org/10.1504/IJAOM.2016.079681>
- Keleş, N. (2023). Lopcow ve Cradis Yöntemleriyle G7 Ülkelerinin ve Türkiye’nin Yaşanabilir Güç Merkezi Şehirlerinin Değerlendirilmesi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(3), 727-747. <https://doi.org/10.25287/ohuibf.1239201>
- Kundakçı, N. (2019). A Comparative Analyze Based on EATWOS and OCRA Methods for Supplier Evaluation. *Alphanumeric Journal*, 7(1), 103-112. <https://doi.org/10.17093/alphanumeric.477322>
- Lukić, R. (2021). Analiza Efikasnosti Finansijskih Institucija U Srbiji Na Bazi OCRA Metode. *Tehnika*, 76(1), 103-111. <https://doi.org/10.5937/tehnika2101103L>

- Mishra, A., Rani, P., Cavallaro, F., Hezam Al-Mishnanah, I., & Lakshmi, J. (2023). An Integrated Intuitionistic Fuzzy Closeness Coefficient-Based OCRA Method for Sustainable Urban Transportation Options Selection. *Axioms*, 12(2), 144. <https://doi.org/10.3390/axioms12020144>
- Osteryoung, J. S., Newman, D. L. & Davies, L. G. (1997). *Small Firm Finance*. The Dryden Press. Orlando: Harcourt Brace College Publishers.
- Öner, M. H. (2022a). Covid-19'un Katılım Bankalarının Finansal Performansı Üzerine Etkisi: TOPSIS Yöntemi ile Bir Uygulama. *Turkish Studies-Economics, Finance & Politics*, 17(3), 775-785. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.63065>
- Öner, M. H. (2022b). Katılım Bankalarının CRITIC ve MAIRCA Yöntemleri ile Performans Analizi. İçinde Ş. Karabulut (Ed.), *Ekonomi ve Finans Alanındaki Uygulamaların Ampirik Sonuçları* (367-378). Bursa: Ekin Yayınevi.
- Özbek, A. (2015a). Efficiency Analysis of Foreign-Capital Banks in Turkey by OCRA and MOORA. *Research Journal of Finance and Accounting*, 6, 21-30.
- Özbek, A. (2015b). Operasyonel Rekabet Değerlendirmesi (Ocra) Yöntemiyle Mevduat Bankalarının Etkinlik Ölçümü. *Social Sciences*, 10(3), 120-134. <https://doi.org/10.12739/NWSA.2015.10.3.3C0132>
- Özekenci, S. Y. (2024). BIST Enerji Endeksi Şirketlerinin LOPCOW-CRITIC Tabanlı CoCoSo Yöntemleri ile Finansal Performans Analizi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 27(1), 48-64. <https://doi.org/10.29249/selcuksbmyd.1400056>
- Parkan, C. & Wu, M. L. (2000). Comparison of Three Modern Multicriteria Decision-Making Tools. *International Journal of Systems Science*, 31(4), 497-517. doi: 10.1080/002077200291082
- Parkan, C. (1994). Operational Competitiveness Ratings of Production Units. *Managerial and Decision Economics*, 15(3), 201-221. <https://doi.org/10.1002/mde.4090150303>
- Parkan, C. (1996). Measuring the Performance of Hotel Operations. *Socio-Economic Planning Sciences*, 30(4), 257-292. [https://doi.org/10.1016/S0038-0121\(96\)00013-4](https://doi.org/10.1016/S0038-0121(96)00013-4)
- Ross. S. A., Westerfield, R. W. & Jaffle, J. (2005). *Corporate Finance*. International Edition, The McGraw-Hill/Irwin Publishing.

- Sarıkale, H. & Kayahan, C. (2018). Türk Bankacılık Sektörünün Aktif Yapısındaki Değişim ve Gelişimler. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 209-222. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.456669>
- Simic, V., Dabic-Miletic, S., Tirkolae, E. B., Stević, Ž., Ala, A., & Amirteimoori, A. (2023). Neutrosophic LOPCOW-ARAS Model for Prioritizing Industry 4.0-Based Material Handling Technologies in Smart And Sustainable Warehouse Management Systems. *Applied Soft Computing*, 143, 110400. <https://doi.org/10.1016/j.asoc.2023.110400>
- Songur, C., Kar, A., Top, M., Gazi, A. & Babacan, A. (2016). Türkiye Kamu Hastane Birlikleri Hastanelerinin Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi: Finansal Tablo Analizleri. *Sayıştay Dergisi*, 100, 1-26.
- Soylu, N. (2024). Bist Gıda, İçecek Endeksinde Yer Alan İşletmelerin Etkinliklerinin ve Entelektüel Sermaye Düzeylerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Finansal Ekonomi ve Bankacılık Uygulamaları Dergisi*, 5(2), 175-210. <https://doi.org/10.57085/ufebud.1537699>
- Şekkeli, F. E., & Güçlü, F. (2023). Katılım Bankalarının Finansal Performanslarının Entropi Tabanlı Gri İlişkisel Analiz (Gia) Yöntemiyle Değerlendirilmesi. *TESAM Akademi Dergisi*, 10(2), 489-511. <https://doi.org/10.30626/tesamakademi.1253985>
- Tanınmış Yücememiş, B. & Sözer, İ. A. (2011). Bankalarda Takipteki Krediler: Türk Bankacılık Sektöründe Takipteki Kredilerin Tahminine Yönelik Bir Model Uygulaması. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 3(5), 43-56.
- Terzioğlu, M. K., Temelli, S., Yaşar, A., & Özdemir, Ö. (2023). Bankacılık Sektöründe Finansal ve Çevresel Performansların Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri ile Karşılaştırılması. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(25), 21-45.
- Türkiye Katılım Bankaları Birliği. (2023a). 2023 Bağımsız Denetim Raporu. [https://tkbb.org.tr/\(Erişim tarihi: 05.02.2023\)](https://tkbb.org.tr/(Erişim tarihi: 05.02.2023)).
- Türkiye Katılım Bankaları Birliği. (2023b). 2023 Faaliyet Raporu. [https://tkbb.org.tr/\(Erişim tarihi: 05.03.2023\)](https://tkbb.org.tr/(Erişim tarihi: 05.03.2023)).
- Türkiye Katılım Bankaları Birliği. (2025a). Tarihçe. <https://www.tkbb.org.tr/kurumsal/hakkimizda/tarihce> (Erişim tarihi: 04.01.2025).

- Türkiye Katılım Bankaları Birliği. (2025b). *Veri Peteği*.
<https://www.tkbb.org.tr/veripetegi-detay/5> (Erişim tarihi: 04.01.2025).
- Ulutaş, A., Popovic, G., Stanujkic, D., Karabasevic, D., Zavadskas, E., & Turskis, Z. (2020). A New Hybrid Mcdm Model for Personnel Selection Based on A Novel Grey Piprecia and Grey OCRA Methods. *Mathematics*, 8(10), 1698.
<https://doi.org/10.3390/math8101698>
- Ulutaş, A., Topal, A., Görçün, Ö. F., & Ecer, F. (2024). Evaluation of Third-Party Logistics Service Providers for Car Manufacturing Firms Using A Novel Integrated Grey LOPCOW-PSI-MACONT Model. *Expert Systems with Applications*, 241(2), 122680.
<https://doi.org/10.1016/j.eswa.2023.122680>

EXTENDED ABSTRACT

Participation banks are institutions established to meet the financial needs of Muslims and operate with principles and operating mechanisms that are different from conventional banking. This process, which began with the establishment of Albaraka Türk in Turkey in 1985, continues to grow today with over 35 years of experience and a total of nine active participation banks, two of which are digital. During this period, the financial performances of participation banks have been examined by researchers and practitioners with different methods and periods. Participation banking has been constantly increasing its share in the banking sector over the years.

The development of participation banks over the years and the increase in the number of banks necessitate the analysis of the performance of banks for individuals who want to invest their savings in these banks. This study derives its main motivation from this necessity. Another aim of the study is to calculate the weights of the financial performance criteria of participation banks with the LOPCOW method, which detects the most appropriate result according to more than one indicator and has been introduced to the literature very recently, and to determine the financial performance ranking of participation banks with the OCRA method together with this calculation. The originality of the current study and its contributions to the literature can be listed as follows:

- The LOPCOW method is a new method in the literature.
- The LOPCOW and OCRA methods regarding the financial performance of participation banks are used in a limited number of studies in the literature.
- There is no study in the literature regarding participation banks where the multi-criteria decision-making (MCDM) methods LOPCOW and OCRA are used in a hybrid manner.

The lack of a study and evaluation that addresses the financial performance of participation banks in the long term.

There are various studies in the literature on the financial performance of participation banks in Turkey. The findings obtained from the literature summary reveal that the study has the potential to fill the research gap on the applicability of both the LOPCOW and OCRA methods to the participation banking sector. When the literature is examined in general, it is aimed that this study not only offers an innovative approach in terms of methodology, but also makes an original contribution to the literature in terms of the scope it covers.

A financial performance analysis of 6 participation banks registered with the Participation Banks Association of Turkey (TKBB) and actively operating for the 19-year period between 2005 and 2023 was conducted. The research sample consists of the 19-year time period between 2005 and 2023, 6 participation banks registered with TKBB, and 8 financial indicators. When selecting the sample, all foreign-capital and public-capital participation banks operating in Turkey during the current period were included in the analysis and almost the last twenty years of these banks were analyzed. Dünya Katılım, Hayat Finans and TOM Katılım, which were established with private capital, were excluded from the sample because they were newly established, there was no access to the data set, and they were not among the foreign- and public-capital banks. Access to the data for the sample was provided through the independent audit reports of TKBB and the banks. The selection of financial performance indicators was decided by reviewing the literature. The aim of the study is to determine how important the financial performance indicators of banks registered with TKBB are and to compare the financial performances of participation banks with this determination.

Multi-criteria decision-making techniques were used in the study. First, the "LOPCOW" technique was used to determine the importance level of the variables. Then, a comparison was made with the "OCRA" method to rank the performance according to the determined importance levels.

In the research, the weight of the indicators to be used in financial performance analysis was determined primarily by the LOPCOW method. With this method, analyses were performed for 19 years between 2005 and 2023 and the results are shown in tables. According to the LOPCOW

findings obtained from all years; the financial indicator given importance changes every year. Positive criteria such as capital adequacy ratio in 2010, ROA in 2014 and 2015 and equity/total asset ratio in 2019 are in the foreground. The most importance given to the capital adequacy ratio in 2010 is the idea of protecting participation banks from possible risks so that depositors and borrowers are minimally affected by the global economic crisis in 2010. In 2014 and 2015, a profitable year was left behind for the participation banking sector. It is estimated that participation banks used their assets effectively and bank management managed their assets well with the importance given to ROA. In 2019, equity / total asset ratio is the most important indicator. The reason for this is that banks have kept their equity / total assets ratio high in order not to be in a difficult situation in the future due to the Covid-19 virus that emerged at the end of 2019. Thus, it is seen that the probability of the bank having problems in paying its long-term debts is low. In other years, the most important financial indicators are total assets / paid capital, loans / deposits and non-performing loans. These indicators are negative. Therefore, it has been determined that participation banks have difficulties in obtaining loans due to the increase in non-performing loans, have liquidity problems due to the high loans / deposit ratio and as a result, they have turned to a debt-heavy financing model due to the importance they give to the total assets / paid capital ratio.

After determining the weights of the financial indicators, the OCRA method was used to determine which participation bank had the better financial performance in which year. The results obtained as a result of the OCRA method show in which years the participation banks had the higher financial performance. The number of participation banks that continue their activities actively varies from year to year. Therefore, the banks that the banks compete with financially differ each year. Similarly, the banks with the best financial performance are constantly changing. Therefore, there is no dominant bank that constantly shows dominance. However, it has been determined that the financial performance levels of public capital participation banks are high.

The increase observed in the market share and asset size of participation banks in Turkey over the years reveals the increasing economic impact of these financial structures and directs the interest of researchers to this area. In particular, the expansion of the role of the participation finance system in the country's economy has made it important to evaluate the performance of participation banks in detail. In this context, the performances of participation banks were examined from different dimensions in the study. Various financial and operational variables were addressed with the weighting technique and performance ranking method within the scope of performance analysis. These approaches not only enable understanding the current situation of banks, but also make inferences about the future growth potential of the sector possible. The findings obtained provide important information in terms of evaluating the positions of participation banks in the sector.

In the study, the financial performance of 6 participation banks was measured for the 19-year period between 2005 and 2023. Although there are more participation banks that are members of TKBB, banks whose activities have ended and private capital participation banks were not included in the sample. In the study, the LOPCOW technique, which was added to the literature in 2022, was used as the analysis method and current techniques were used. For the financial performance ranking, the OCRA method was used to rank the banks according to their performance.

The findings obtained with the LOPCOW method determined the weight of financial performance indicators. According to this determination; the weights of financial indicators vary from year to year, therefore there is no dominant financial indicator. However, in general, in addition to positive indicators such as capital adequacy ratio, ROA and equity/total assets, negative indicators such as total assets/paid capital, loans/deposits and non-performing loans have come to the fore. The findings that emerged can be interpreted differently from year to year. In summary; positive and positive inferences can be made such as the participation banking sector attaching importance to protecting depositors from extraordinary situations such as crises etc., using its assets effectively and having low long-term debt risk. However, negative evaluations such as having

problems in collecting their loans, experiencing liquidity problems due to short-term cash shortages and preferring a debt-heavy financing model have also been revealed. These inferences are presented as constructive evaluations that can shape the future of the sector. In the findings of another method, OCRA, there is no single bank dominating the participation banking sector completely. The peak changes from year to year. However, since the years they were established, it has been observed that Ziraat Participation, Vakıf Participation and Emlak Participation banks have increased the competitive environment in the sector and public capital participation banks have become slightly more dominant in the sector.

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

Araştırmacıların her birinin mevcut araştırmaya katkı oranı aşağıda belirtildiği gibidir.

Yazar 1'in araştırmaya katkı oranı %50, yazar 2'nin araştırmaya katkı oranı %50'dir.

Yazar 1: Verilerin analizi, araştırmanın tasarımı, modelin oluşturulması, yazım.

Yazar 2: Verilerin elde edilmesi, alan araştırması, literatür taraması, yazım.

ÇATIŞMA BEYANI

Araştırmada herhangi bir kişi ya da kurum ile finansal ya da kişisel yönden herhangi bir bağlantı bulunmamaktadır. Araştırmada çıkar çatışması bulunmamaktadır.

ARAŞTIRMANIN ETİK İZNİ

Yapılan bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

İNTİHAL/PLAGIARISM

Bu makale, intihal programında taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir. This article has been scanned by plagiarism program. No plagiarism detected.

AUTHORS' PERCENTAGE-BASED CONTRIBUTIONS

The contributions of the author to the study by percentages are as follows:
The percentage-based contributions of the 1st author and 2nd author are 50% and 50%, respectively.

1st Author: Field research, data analysis, research design, modeling, literature review, writing.

2nd Author: Field research, data analysis, research design, modeling, literature review, writing.

DECLARATION OF COMPETING INTERESTS

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

ETHICAL APPROVAL OF THE STUDY

All rules within the scope of “Instruction on Research and Publication Ethics for the Higher Education Institutions” were observed throughout the study. No actions mentioned in the Instruction’s second chapter titled “Actions Against to Scientific Research and Publication Ethics” were taken in the study.

PEER REVIEW

Reviewed by at least two external referees / Double-Blind Review.